

ŠT. 1 1953/54 VRTEC LETNIK 64

Vaclav Beneš Třebízský — Orožen Janko:

Iz rodne kočice.

Zakaj so postavili cerkvico na Libušinu.

(S Slanskega.)

e izza davnih dni hodijo o svetem Juriju na Libušin na božjo pot. Nekoč — bilo je tik pred romanjem — so pekli spodaj v vasi kolače, dečki pa so igrali za gumbce, igrali so ves dan, dobivali so in izgubljali, ali najslabše se je godilo Čečovičevemu Jurčku. S srajce je porezal že vse gumbce in jih zaigral do zadnjega, tudi na hlačah je imel še samo tiste na katerih so bile zapete naramnice.

Vsi dečki so se mu smejali in so reveža še strašili, da ga bo doma oče naatepel. A Jurček se je zdaj smejal in zdaj jokal; toda poslednjih dveh gumbov mu je le bilo žal. Hlače bi si bil moral držati v rokah, a tako vendar ni mogel mamici in očetu pred oči. Dva tedna se je že veselil na topel sirov štrukelj, a mamica mu je vedno grozila, da dobi, kadar bo pekla štruklje, češpljevega in kislega in črnega, čisto nazadnje pečenega, ako napravi kaj slabega.

In zgrudil se je Jurček na kolena pred kapelico, v kateri je sedel sveti Jurij na konju ter s kopjem prebadal glavo strupenega zmaja, zgrudil se je na kolena, sklenil roke in molil: »Ljubi sveti Jurij, samo dva gumba še imam, zastavim ju in ako igro dobim, si bom prvi štrukelj, ki ga mamica vzame iz peči, odtrgal od ust in ga prinesel k tebi v kapelico.« — In zopet so igrali dečki z Jurčkom, toda niso dolgo igrali. Zgodilo se je, da je vse gumbce dobil Jurček: od veselja je poskočil seženj visoko, stekel je domov, držoč v eni roki hlače, v drugi pa priiigrane gumbce.

Doma jih je dal očetu. Jurček je potem čakal, da je mamica vzela iz peči prvi štrukelj. Komaj ga je zagledal, ji ga je vzel in kakor da bi mu bilo gorelo nad glavo, je tekel gor h kapelici in v kapelici položil štrukelj k nogam svetega Jurija; nato pa je, kar so ga nesle noge, tekel nazaj.

Ko je pritekel v sobo, jih je bila mamica ravno vzela iz peči. Največjega je dobil Jurček. Hlastno je jedel Jurček in se je veselil, da ostanejo češpljevi štruklji za berače.

Pa prideta mimo kapelice dva živinska kupca. Celo čredo prašičev sta bila prodala in imela sta pasova s srebrnjaki čisto nabita.

»Slišiš ti, ali ne občutiš, da nekaj iz kapelice diši?« je rekel tisti, ki je šel prvi mimo.

»Občutim, moj dragi, občutim. Pogledj, kaj je!« je rekel drugi.

»Pasja dlaka, štrukelj je tu, čisto topel je še, kadi se še iz njega. Kakor da bi ga bil nama kdo nalašč nastavil,« se je začudil kupec, ko je pogledal v kapelico; vzal je štrukelj in ga prelomil; res se je še kadilo iz njega.

Z veliko slastjo sta kupca pojedla štrukelj. Ali ko sta ga pojedla in hotela iti dalje, se nista mogla niti ganiti z mesta; bilo je, kakor da bi bila prikovana.

»Pa kaj se je zgodilo z nama, nazadnje še tu pogineva,« sta vzdihovala kupca ali vzdihovanje jima ni pomaglo.

Kakor primrzla sta stala pri kapelici in nista mogla niti za korak dalje.

»Bog naju je kaznoval, ker sva pojedla kolač. Nekdo ga je daroval svetemu Juriju in on naju je za to tatvino kaznoval,« je vzdihoval tisti, ki je bil kolač vzal in ga prelomil.

»Ti si tega kriv.«

»Tudi ti si jedel,« sta si očitala drug drugemu. Ali nič ni pomagalo, noge so jima bile kakor odrevenele.

»Sveti Jurij, pomagaj nama! Ako nama pomoreš, ti za ves denar, ki ga imava s seboj, postaviva cerkvico in bolje ti bo pod streho nego za plankami,« sta govorila prestrašena kupca. Komaj da sta te besede iz-

rekla, so bile njune noge zopet zdrave in lahko sta šla dalje.

Svojo obljubo sta držala. Takoj sta stopila v vas ter povedala županu, kaj sta doživela. Kmalu so zidali na Libušinu cerkvico ter so jo tudi dozidali.

A Jurček se je še kot siv starček hvalil, da so radi njegovega štruklja sezidali na Libušinu cerkev svetega Jurija, in njegovi otroci se s tem še danes ponašajo. Jaz sam sem jih slišal.

Joža Vovk:

Ob trdi cesti človek spi.

Ob trdi cesti človek spi.

Postoj, prijatelj, ti ne veš.

*Jaz sem ga videl z lastnimi očmi,
kako omahnil je pod težo dni.*

Pes-glad se je zagrizel vanj.

In gloje, gloje do kosti.

*Povej mi zdaj, kaj meniš ti,
da je privid njegovih sanj.*

Da bogataš je, kronan kralj?

Da maščevanja besna snuje?

Veš, sanje lepše, slajše vse

— o skorji kruha govore...